

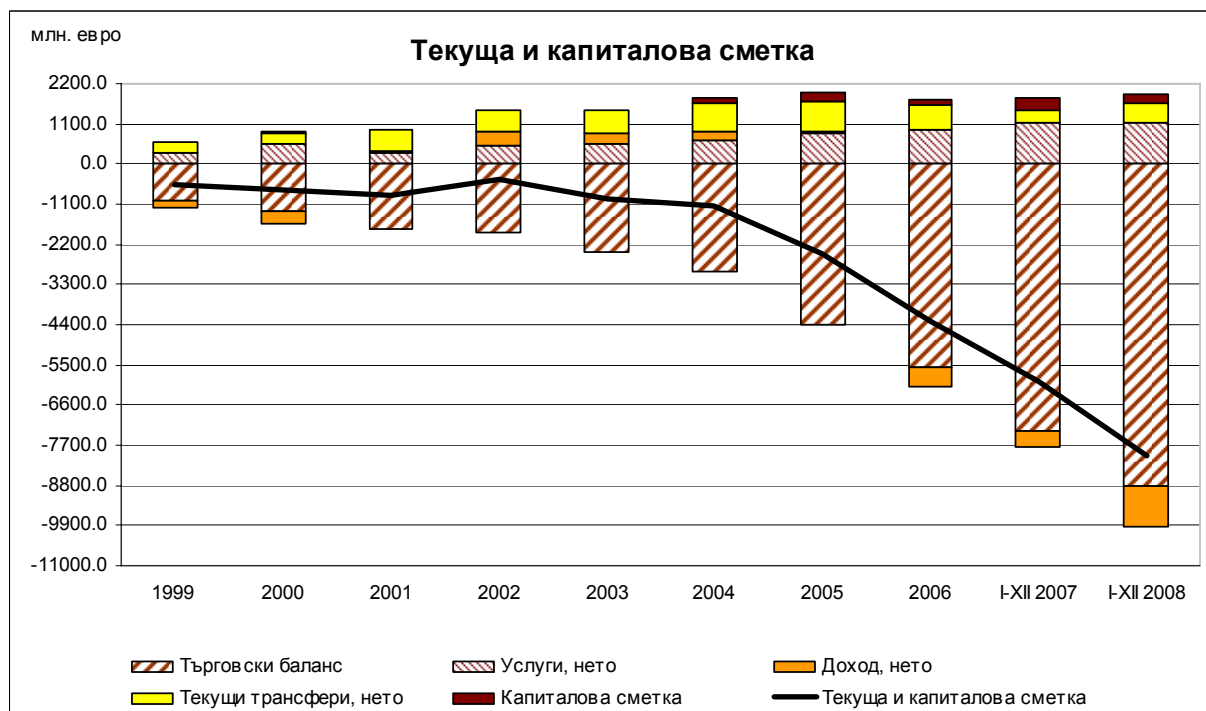
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – декември 2008 г.

За януари – декември 2008 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 8001.1 млн. евро (23.5% от БВП²), при дефицит от 5947.2 млн. евро (20.6% от БВП) за същия период на 2007 г.

За декември 2008 г. **текущата сметка** е отрицателна, в размер на 802.7 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 940.7 млн. евро за същия месец на 2007 г. Основен фактор за намалението на дефицита по текущата сметка е намалението на годишна база на търговския дефицит (със 169.3 млн. евро). За януари – декември 2008 г. текущата сметка има дефицит в размер на 8278.4 млн. евро (24.3% от БВП), при дефицит от 6303.4 млн. евро (21.8% от БВП) за същия период на 2007 г. Основни фактори за увеличението на дефицита по текущата сметка са нарасналите дефицити по търговското салдо (с 1530 млн. евро) и по статия **Доход** (с 645.3 млн. евро).

Търговското салдо³ за януари – декември 2008 г. е отрицателно, в размер на 8832.8 млн. евро (26% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 7302.8 млн. евро (25.3% от БВП) за същия период на 2007 г. За декември 2008 г. **търговското салдо** е отрицателно, в размер на 643.9 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 813.2 млн. евро за същия месец на 2007 г.

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2007 г. и 2008 г. Данните за ноември 2008 г. са ревизирани. С отчета за януари 2009 г. ще бъдат представени ревизии на данните за 2006 – 2008 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2007 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 28 898 млн. евро и оценка за 2008 г. – 34 001 млн. евро.

³ Данните за вноса и износа е необходимо да бъдат анализирани и интерпретирани внимателно поради проблемите с техния обхват и качеството след въвеждането от 1 януари 2007 г. на системата „Интрастат“.

Износът (FOB) възлиза на 15 272.8 млн. евро, при 13 511.9 млн. евро за същия период на 2007 г., като нараства с 13% на годишна база, при 12.5% за същия период на 2007 г. За декември 2008 г. *износът (FOB)* възлиза на 945.4 млн. евро, при 1109.5 млн. евро за същия месец на 2007 г., като намалява с 14.8% на годишна база, при увеличение на годишна база от 13.6% за същия месец на 2007 г. **Вносът (FOB)** е 24 105.5 млн. евро, при 20 814.7 млн. евро за януари – декември 2007 г., като нараства с 15.8% на годишна база при 18.4% за същия период на 2007 г. За декември 2008 г. *вносът (FOB)* е 1589.3 млн. евро, при 1922.7 млн. евро за декември 2007 г., като намалява със 17.3% на годишна база при увеличение на годишна база от 9.9% за същия месец на 2007 г.

Салдото по **услугите** е положително, в размер на 1143.2 млн. евро (3.4% от БВП), при положително салдо в размер на 1115.1 млн. евро (3.9% от БВП) за същия период на 2007 г.

Салдото по статията **Доход** е отрицателно, в размер на 1096.6 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 451.3 млн. евро за същия период на 2007 г. За декември 2008 г. салдото по статията е отрицателно, в размер на 148.5 млн. евро при отрицателно в размер на 121.9 млн. евро за същия месец на 2007 г.

Нетните постъпления от **текущи трансфери** възлизат на 507.8 млн. евро (1.5% от БВП) при 335.6 млн. евро (1.2% от БВП) за същия период на 2007 г. За декември 2008 г. статията *Текущи трансфери, нето* е положителна в размер на 1.2 млн. евро при положителна в размер на 37.2 млн. евро за същия месец на 2007 г.

Капиталовата сметка е положителна, в размер на 277.3 млн. евро, при 356.3 млн. евро за същия период на 2007 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 10 176.3 млн. евро, при положителна сметка в размер на 10 627.4 млн. евро за същия период на 2007 г.

Преките инвестиции в чужбина са 460.8 млн. евро, при 200.3 млн. евро за същия период на 2007 г.⁴ **Преките чуждестранни инвестиции в страната**⁵ са 5430.2 млн. евро (16% от БВП), при 6516.9 млн. евро (22.6% от БВП) за същия период на 2007 г. Преките инвестиции покриват 65.6% от дефицита по текущата сметка за отчетния период, при 103.4% за януари – декември 2007 г.

Портьфейлните инвестиции – активи нарастват с 228.1 млн. евро, а за същия период на 2007 г. те нарастват с 67.1 млн. евро. **Портьфейлните инвестиции – пасиви** намаляват с 319.7 млн. евро. За януари – декември 2007 г. *портьфейлните инвестиции – пасиви* намаляват с 389.1 млн. евро. За декември 2008 г. *портьфейлните инвестиции – пасиви* нарастват със 83.9 млн. евро при намаление в размер на 110.7 млн. евро за същия месец на 2007 г.

Други инвестиции – активи намаляват с 212.8 млн. евро, при увеличение в размер на 418.4 млн. евро за същия период на 2007 г. За декември 2008 г. *други инвестиции – активи* нарастват с 383.8 млн. евро, при увеличение в размер на 356.1 млн. евро за същия месец на 2007 г. **Други инвестиции – пасиви** нарастват с 5585.1 млн. евро, при увеличение от 5253.8 млн. евро за януари – декември 2007 г. За декември 2008 г. *други инвестиции – пасиви* намаляват с 480.7 млн. евро, при увеличение от 639.7 млн. евро за декември 2007 г.

За отчетния период статията **Грешки и пропуски** има отрицателна стойност, в размер на 1501 млн. евро. За същия период на 2007 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 1516.5 млн. евро. За декември 2008 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 201.8 млн. евро при положителна в размер на 183.8 за същия месец на 2007 г.

Общият баланс е положителен, в размер на 674.2 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 3163.7 млн. евро за същия период на 2007 г.

За януари – декември 2008 г. резервните активи на БНБ⁶ нарастват с 674.2 млн. евро.

* * *

Приложение: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

⁴ Разликата в размера на инвестициите за двата периода се дължи основно на извършена инвестиция в чужбина през март 2008 г. от дъщерно дружество в България на голяма мултинационална компания.

⁵ Предварителните данни за 2007 г. и 2008 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2008 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁶ Без измененията, дължащи се на курсови разлики.

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Външен сектор*, съответно *Платежен баланс* и *Външна търговия*.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

Пл. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1, СОФИЯ 1000

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnbank.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg>

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината	
	Декември.07	Декември.08	към 31.XII.2007	към 31.XII.2008
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-864.2	-779.4	-5947.2	-8001.1
А. Текуща сметка ¹	-940.7	-802.7	-6303.4	-8278.4
Стоки: кредит (f.o.b.)	1109.5	945.4	13511.9	15272.8
Стоки: дебит (f.o.b.)	-1922.7	-1589.3	-20814.7	-24105.5
<i>Търговски баланс ²</i>	<i>-813.2</i>	<i>-643.9</i>	<i>-7302.8</i>	<i>-8832.8</i>
Услуги: кредит	284.1	280.6	4625.1	5226.3
Транспорт ³	89.1	82.8	1384.4	1533.9
Пътувания ⁴	112.1	106.9	2287.0	2533.0
Други услуги	82.8	90.9	953.8	1159.3
Услуги: дебит	-326.9	-292.1	-3510.1	-4083.1
Транспорт ³	-103.6	-82.9	-1186.3	-1414.0
Пътувания ⁴	-109.0	-106.8	-1332.1	-1597.8
Други услуги	-114.2	-102.3	-991.7	-1071.3
<i>Услуги, нето</i>	<i>-42.8</i>	<i>-11.5</i>	<i>1115.1</i>	<i>1143.2</i>
<i>Стоки и нефакторни услуги, нето</i>	<i>-856.0</i>	<i>-655.4</i>	<i>-6187.7</i>	<i>-7689.5</i>
Доход: кредит	131.5	120.6	1531.7	1717.8
Компенсации на наетите ⁵	106.1	94.6	1229.4	1388.9
Инвестиционен доход	25.4	26.0	302.3	328.9
Доход: дебит	-253.3	-269.0	-1983.0	-2814.4
Компенсации на наетите	-3.3	-4.0	-39.5	-27.4
Инвестиционен доход	-250.1	-265.0	-1943.5	-2787.0
<i>Доход, нето</i>	<i>-121.9</i>	<i>-148.5</i>	<i>-451.3</i>	<i>-1096.6</i>
<i>Стоки, нефакторни услуги и доход, нето</i>	<i>-977.9</i>	<i>-803.9</i>	<i>-6639.0</i>	<i>-8786.2</i>
<i>Текущи трансфери, нето</i>	<i>37.2</i>	<i>1.2</i>	<i>335.6</i>	<i>507.8</i>
Текущи трансфери, кредит ⁶	89.1	73.1	908.6	1259.2
Текущи трансфери, дебит	-51.9	-71.9	-573.0	-751.4
Б. Капиталова сметка ^{1,7}	76.6	23.2	356.3	277.3
Капиталови трансфери, нето ⁶	76.6	23.2	356.3	277.3
<i>Текуща и капиталова сметка</i>	<i>-864.2</i>	<i>-779.4</i>	<i>-5947.2</i>	<i>-8001.1</i>
В. Финансова сметка ^{1,7}	551.2	-579.3	10627.4	10176.3
<i>Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸</i>	<i>515.1</i>	<i>211.9</i>	<i>6309.3</i>	<i>4969.3</i>
Преки инвестиции в чужбина	-38.6	-15.6	-200.3	-460.8
Преки инвестиции в България ⁹	553.7	227.5	6516.9	5430.2
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	-7.4	0.0
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-106.5	-73.3	-67.1	-228.1
Портфейлни инвестиции-пасиви	-110.7	83.9	-389.1	-319.7
Финансови деривати, нето	-30.3	62.8	-61.2	-43.1
Други инвестиции-активи	-356.1	-383.8	-418.4	212.8
Търговски кредити, нето ¹¹	9.1	0.0	-134.2	-222.2
Заеми	-51.5	-16.8	-181.0	-187.1
Валута и депозити ¹²	-300.7	-345.7	-0.6	418.1
Други активи	-13.0	-21.3	-102.6	204.1
Други инвестиции-пасиви	639.7	-480.7	5253.8	5585.1
Търговски кредити, нето ¹³	36.1	0.0	257.9	196.5
Заеми ¹⁴	-30.9	-17.4	2938.1	3343.9
Депозити на нерезиденти	630.9	-428.0	2028.5	2047.4
Други пасиви	3.6	-35.3	29.4	-2.7
<i>Общо за групи А, Б и В</i>	<i>-313.0</i>	<i>-1358.7</i>	<i>4680.2</i>	<i>2175.2</i>
Г. Грешки и пропуски	183.8	-201.8	-1516.5	-1501.0
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	-129.2	-1560.5	3163.7	674.2
Д. Резерви и друго финансиране	129.2	1560.5	-3163.7	-674.2
Резервни активи на БНБ ¹⁵	129.2	1560.5	-2908.4	-674.2
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	-255.3	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за ноември 2008 г. са ревизирани.

С отчета за януари 2009 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за 2006 - 2008 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2008 г. предварителни данни на НСИ към 4 февруари 2009 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митнически декларации за страните извън ЕС. Оценка на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2008 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Част от текущите трансфери са прекласифицирани като капиталови съгласно информация, постъпила от Министерството на финансите.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

9/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др.

Данните за 2007 г. и 2008 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

12/ За Други сектори данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2007 г. и януари - юни 2008 г.

За юли - декември 2008 г. данните подлежат на ревизии.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови разлики. Отрицателният знак (-)

показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.